

N:o 8.

Ank. till Riksd. Kansli den 15 Febr. 1876, kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckta förslag om skärpning af stadgad påföljd för förfallolöst uteblifvande af part och vittne vid underrätt.

Uti två särskilda, inom Andra Kammaren väckta, till Lag-Utskottet remitterade motioner (N:is 19 och 143), har framhållits, huruledes de böter för parter och vittnen, som vore stadgade för förfallolöst uteblifvande vid underrätt, syntes efter nuvarande penningevärde allt för låga och i följd deraf icke erforderligen verksamma att förmå parter och vittnen till inställelse; och har, till förekommande af den långsamhet, som i lagskipningen vid underrätterna häraf föranleddes, blifvit föreslaget, af Herr *P. Engman*, "att Riksdagen beslutar de ändringar uti Rättegångsbalkens 12, 14, 17 och 19 kapitel, att part, som förfallolöst uteblifver från underrätt, skall böta från 10 till 20 kronor, samt vittne, som likaledes förfallolöst uteblifver, skall böta från 10 till 15 kronor", samt af Herr *Jan Magnusson*, "att Riksdagen ville, för sin del, besluta den förändring i 12 Kap. 2 § Rättegångsbalken, att part, som förfallolöst uteblifver vid underrätt, måtte böta 5 kronor och i 17 Kap. 3 § samma balk, att vittne, som vid underrätt förfallolöst uteblifver, måtte böta 3 kronor".

Om å ena sidan måste medgifvas, att ifrågakomna böterna, under nuvarande låga myntvärde, äro nog ringa och i många fall icke motsvara det åsyftade ändamålet, så torde, hvad särskildt angår tredskande part, böra å andra sidan erinras, att lagen tillåter, det tvistemål, oaktadt svarandes uteblifvande, afdömas på de skäl, käranden företer, samt att den part, som har för afsigt att, genom sitt uteblifvande, förlänga rättegången, förmodligen sällan skulle låta sig rätta genom äfventyret af en eller annan kronas högre bötesansvar.

Det torde ej heller böra lemnas utan anmärkning, att ifrågavarande böter stå i ett afmätt förhållande till andra i rättegångsbalken utsatta bötes-

belopp, så att en förhöjning af de förra icke kan ega rum utan rubbning af det system, som bör finnas emellan lagens särskilda ansvarsbestämmelser; och då derjemte är bekant, att förslag till ny rättegångsordning föreligger till utarbetande af Nya lagberedningen samt vid sådant förhållande icke synes lämpligt eller af sakens vikt påkalladt att göra den nu väckta frågan till föremål för särskild lagstiftningsåtgärd, får Utskottet vördsamt hemställa,

att de ifrågavarande motionerna ej måtte till någon vidare åtgärd föranleda.

Stockholm den 15 Februari 1876.

På Utskottets vägnar:

Eric Sparre.

Reservation:

af Herr *Ribbing*, med hvilken Herrar Grefve *Sparre*, Friherre *Åkerhielm*, *Ehrenborg* och *Magnus Jonsson* sig förenat:

“Då motioner i alldeles enahanda syfte blifvit väckta af representanter från vidt skilda delar af landet och deraf synes framgå, att de olägenheter, motionärerna söka få afhjelpa, ej äro blott tillfälliga eller lokala; då de skäl, de anföra för sina förslag, äro af art att förtjena afseende, och, synnerligast i de norra orterna, med långa afstånd och sällan inträffande ting, följderna af parts eller vittnes uteblifvande, onekligen äro ganska känbara; då, till följd af penningevärdets sjunkande, de föreslagna höjningarna i vitesbestämmelser i sak äro långt mera öfverensstämmande med 1734 års lagstadganden i ämnet, än kvarstående vid nu gällande siffror; samt då den omständighet, att någon afdelning af lagen är föremål för lagberedningens åtgöranden i en närmare eller fjärrare framtid, ej rimligen kan betraktas såsom ovilkorligt och undantagslöst hinder för vidtagande, under tiden, af partiela förändringar i samma afdelning, der dylika förändringar äro af verkligt behof påkallade: så får jag på dessa grunder anföra min reservation mot Utskottets afstyrkande af hvarje åtgärd från Riksdagens sida med anledning af motionerna N:is 19 och 143 i Andra Kammaren“.

Herr *Asplund* har begärt få antecknadt, att han icke i behandlingen af dessa motioner deltagit.
